

állóság jellegzetes tulajdonságai a szabad-szellemben dolgozó gyermekeknél. Ott azonban, a hol a régi iskolászerű tanítás beleártja magát és hálózva rajzolnak stb., minden egyéni felfogás porba hull és a naiv, de őszinte kifejezési mód helyett előtérbe lép a merev geometrikus sablon-szerűség.

LBRICH darmstadti iparművész egy szép feladat megoldását vállalta magára. A Marienbad melletti Königswart fürdőt ő fogja felépíteni. A szállodákat, lakásokat s fürdőintézetet is az ő tervei szerint viszik ki. Nyolc munkatárssal serényen dolgozik a tavaly ilyenkorhoz képest oly csöndes darmstadti kolóniában.

LINGER BEETHOVEN-je. Kévszobornak volt mostanában annyi szenzációja, mint a bécsi Secessio termében kiállított Klinger Miksa lipcei művész Beethovent, a híres zeneköltőt ábrázoló alkotásának. A mester 15 évig dolgozott e művén és a kész szobor miatt a nagy siker mellett is nem egy éles megjegyzést volt kénytelen hallgatni. Eppen tehnikájában rejlő szépségeit tudták be neki sokan hibául. Mert a Beethoven-mű polychrom-szobor, még pedig a dekoratív elem oly nagy mértékben jelentkezik nála, hogy minden monumentalitása dacára is nagystílusú iparművészeti alkotásnak tekinthetjük. A színes márványok használata a plasztikánál, mint tudjuk, nem újság. Csak legutóljára is a barokk századában nagy előszeretettel alkalmazták a fehér, fekete és tarka márványt együttesen. Ezeknél azonban az összeállítás nem történt olyanformán, mint Klingernél, hogy t. i. a színek és anyagok karaktere szerint csoportosították az alkotó részeket és az által mintegy szorosabb szolgálatába szegődik a külsőség a belső tartalomnak. A Beethoven testrészei syramárványból valók, melynek kissé aranyos tónusa a testiség látszatát kelti; a térdről leomló onyxmárvány a maga csíkos mivoltában szövetjellegű; az alapzat rózsásbarna pyrenneusi márványának és az ugyancsak onnét származó, a zeneköltő szárnyaló lelkét szimbolizáló, hatalmas fekete sas anyagának is jelentősége van. Klinger színvagyait mindez még nem elégítette ki. A mai modern művészetet jellemző festőiességből kifolyólag, a különféle színű márványoknak az összepárosítása kevésnek látszott és alkalmazásra került a Beetho-

ven trónusán a bronz, az elefántcsont, drágakő és zománc. Klinger tehetségének soha el nem vitatható dicsősége az, hogy mindez egy csodálatos egységbe olvad össze, a különféle hangokon szóló anyagokat egy melódiába bírta összefűzni.

TORINÓI KIÁLLÍTÁS LÁTOGATOTTSA július és augusztus hónapokban a nagy hőség miatt csökkent. Nagy idegen-forgalmat remél a kiállítás vezetősége szeptember és október hónapokra, a mikor a Riviéra látogatói útba szokták ejteni Torinót. Az eddigi megállapodások szerint a kiállítást november hó 15-én fogják bezárni.

SZAKIRODALOM.

CÍMZETES JELENTÉS. „Az Iparművészet Könyve” cím alatt háromkötetes nagyszabású, remek kiállítású mű jelenik meg legközelebb az Athenaeum r.-t. kiadásában. A művet, melyhez hasonlót a külföldi irodalomban sem találunk, társulatunk megbízásából *Ráth György* elnök szerkeszti. Az egész mű három vaskos kötetből áll, a melyeknek elseje már f. évi október hó elején kerül a közönség elé. Tartalma a következő: „A művészi stílusok fejlődése”. Irta: *Gróh István*. — „Az iparososztály fejlődése Magyarországon”. Irta: *Marczali Henrik*. — „Az érem”. Irta: *Ráth György*. — „A pecsétek”. Irta: *Aldásy Antal*. — „A mozaik”. Irta: *Lyka Károly*. — „A sokszorosító művészet”. Irta: *Éber László és Czako Elemér*. A mű kötését *Pap Henrik* színes rajza díszíti; az első kötet 91 műmelléklettel és 287 szöveggel jelenik meg. Lapunk legközelebbi számában az egész munka részletes programját közöljük. Társulatunk tagjai az értékes művet kedvezményes áron fogják kapni.

SÁNYI KÁROLY és BIRCHBAUER KÁROLY. *Az új ország-ház. 1 alaprajzzal és 64 eredeti fényképpel.* Budapest, Pátria, 1902.

Valamikor a templomok építésénél csoportosultak a különféle művészi erők, ma azoknak egyesült munkásságát jófor-

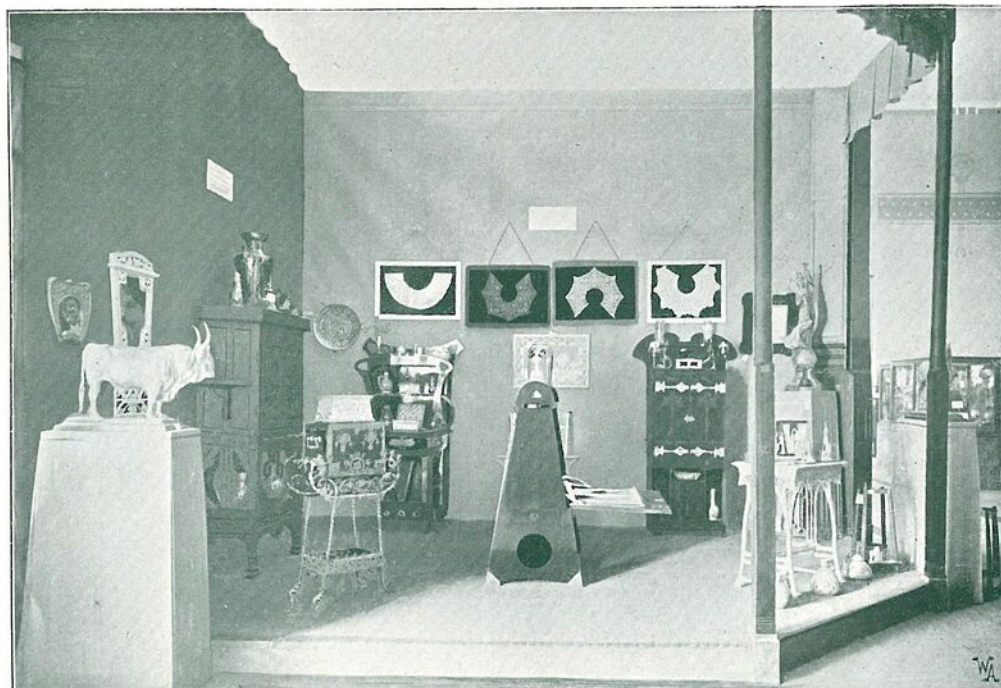
A MAGYAR OSZTÁLY
BAL SZÁRNYA.

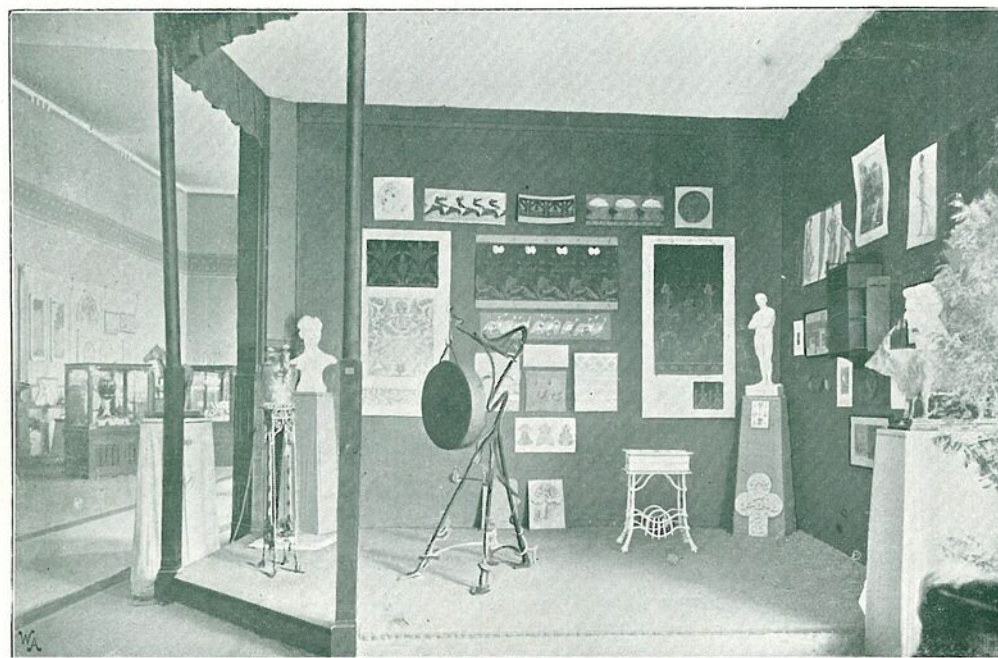
A MAGYAR CSOPORT
DÍSZKAPUJA.

TERVEZTE HORTI PÁL.

Torinói kiállítás.

AZ ÁLLAMI IPARI SZAKISKOLÁK
CSOPORTJA.

AZ ORSZ. M. K. IPARMŰVÉSZETI ISKOLA
CSOPORTJA.

Torinói kiállítás.

EBÉDLŐ.
TERVEZTE WIEGAND EDE.
KÉSZÍTETTE LINDNER MANÓ, BUDAPEST.

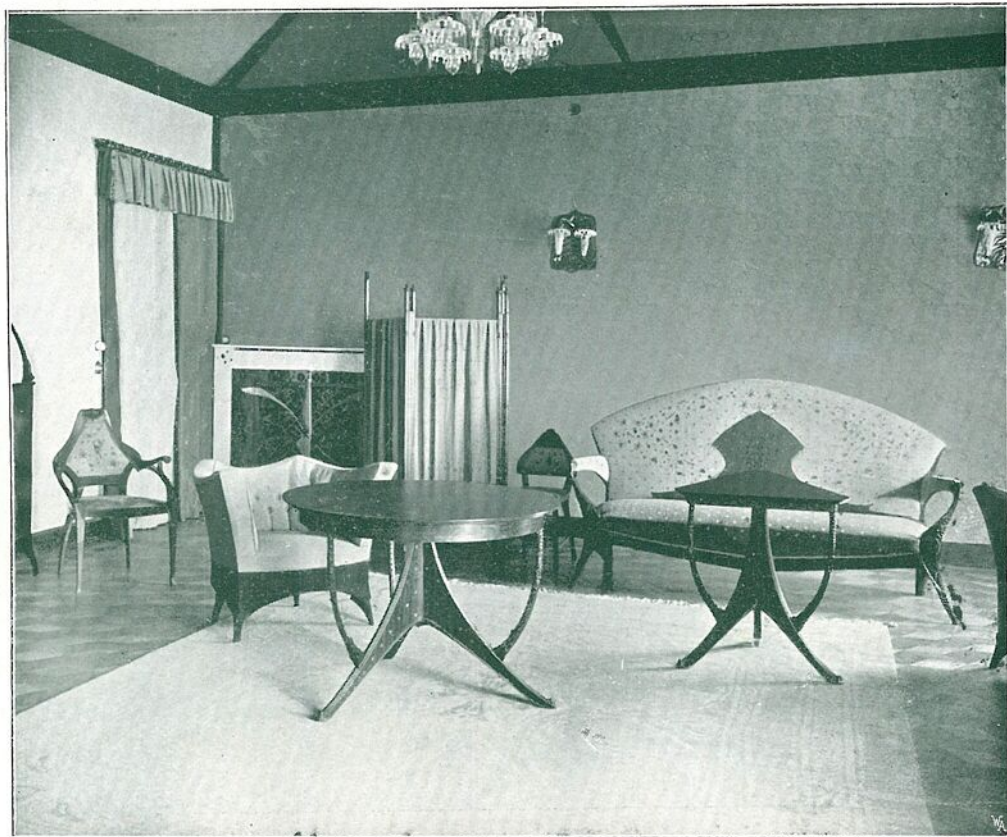

EBÉDLŐ.
TERVEZTE HORTI PÁL.
KÉSZÍTETTE MAHUNKA IMRE, BUDAPEST.

Torinói kiállítás.

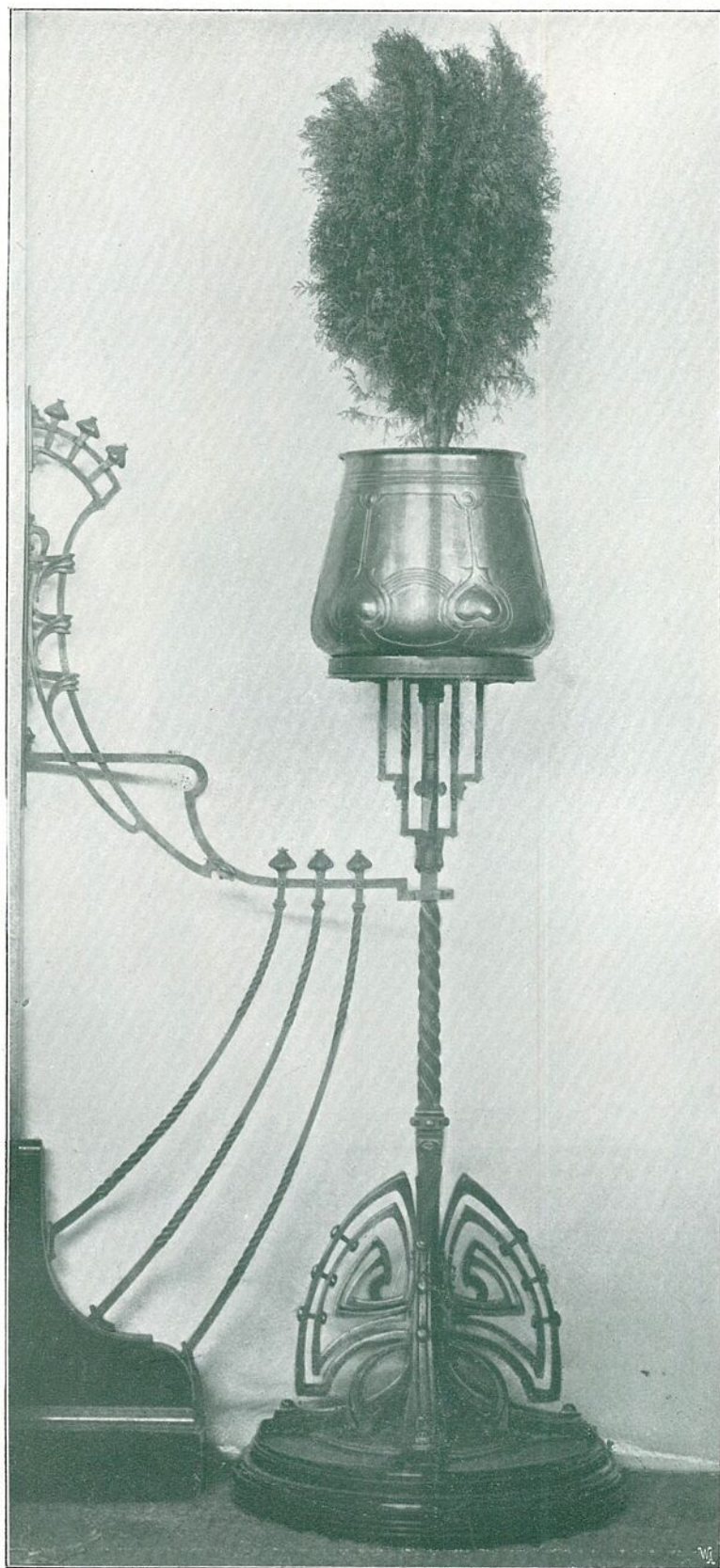
NYARALÓBA VALÓ SZOBA.
TERVEZTE WIEGAND EDE.
KÉSZÍTETTE MICHL ALAJOS, BUDAPEST.

SZALONRÉSZLET.
TERVEZTE P. PANKOK.
KÉSZÍTETTE A VEREINIGTE WERKSTÄTTEN, MÜNCHEN.

Torinói kiállítás.

PÁLMATARTÓ.
TERVEZTE
HORTI PÁL.

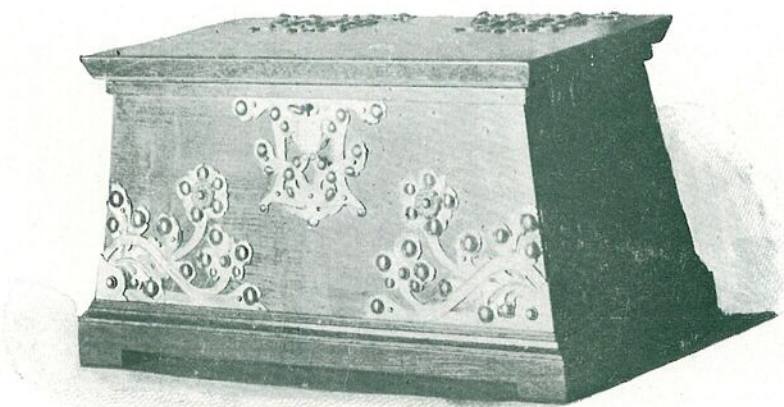

A VÁZÁT RÉZBŐL
DOMBORÍTOTTA
JANCSURÁK GUSZTÁV,
AZ ÁLLVÁNYT
VASBŐL
KOVÁCSOLTA
FORREIDER ÉS
SCHILLER.

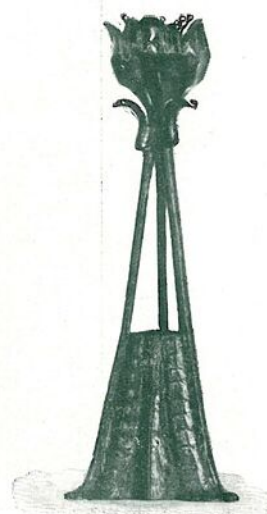
Torinói kiállítás.

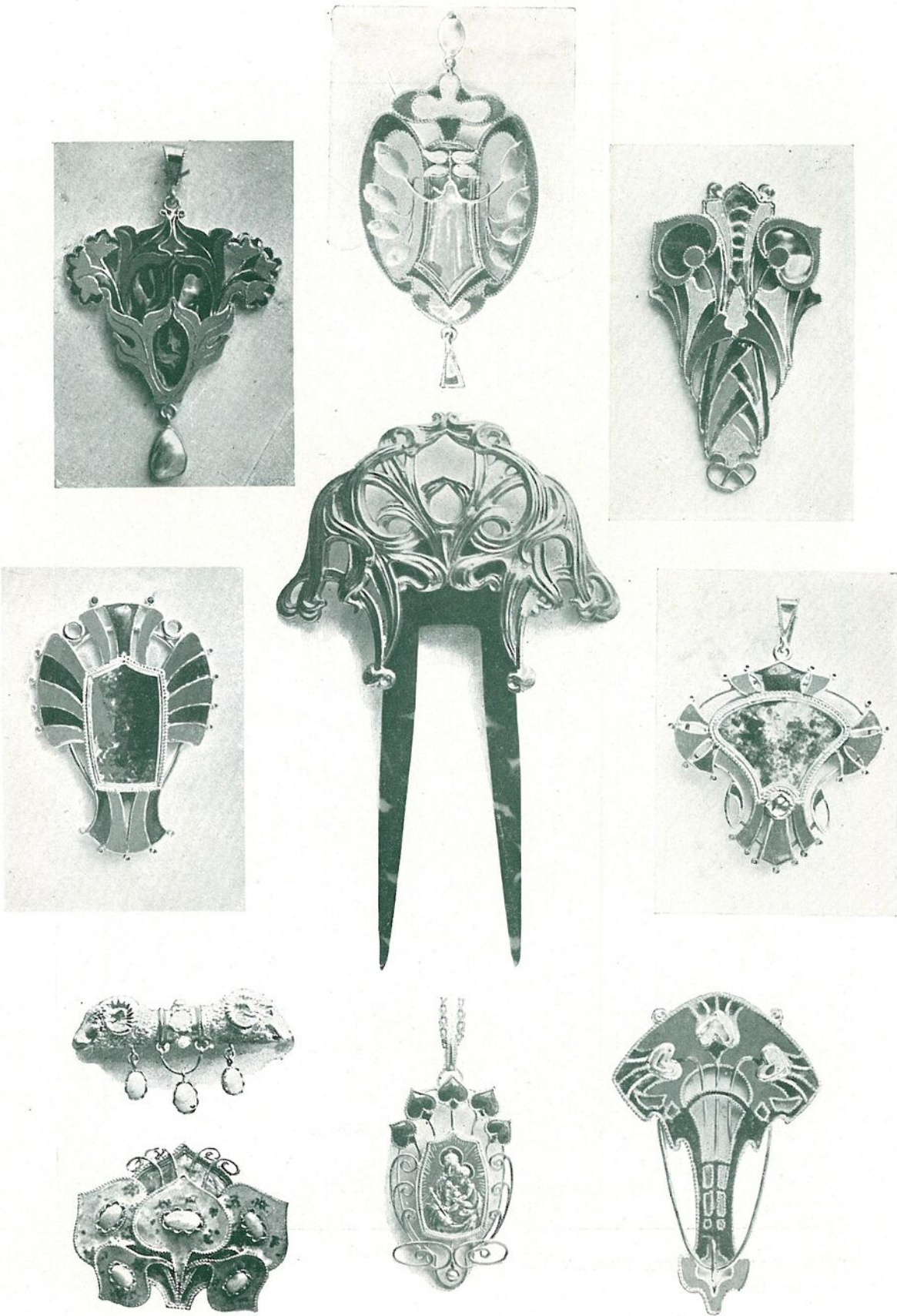

SZALONSZEKRÉNY
VERT FÉMDISZÍTÉSSEL.
TERVEZTE
FERDINANDY J. ÉS TÉGLÁS F.
KÉSZÜLT
A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI
IPARI SZAKISKOLA
MŰHELYÉBEN.

ÉKSZERDOBOZ ÉS GYERTYATARTÓ.
TERVEZTE JANKÓ GYULA, ARAD.
AZ ÁLLAMI SZAKISKOLÁK KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

HÍBJÁN—HORTI: ZOMÁNCOS ÉS DRÁGAKÖVES ÉKSZEREK.

Torinói kiállítás.

DISZÍTŐ SZOBRÁSZATI SZAKOSZTÁLY.
TANÁR MÁTRAI LAJOS.

HORVÁTH GÉZA
I. DIJJAL JUTALMAZOTT PÁLYAMŰVE.

Az orsz. iparművészeti iskola pályázata.

mán csak néhány középületnél látjuk. Magyarországnak eddig kevés alkalma volt összes művészi erejének egyesítésére, legelső példája annak — úgyszólván — az új országház. Ennél foglalkoztak először együttesen a művészek és műiparosok. Hatásában ez nagy jelentőségű is: új anyagok kerültek felszínre, magyarországi márványbányák nyíltak, eddig ismeretlen műipari ágak honosodtak meg és új emberek nevelődtek a művészetre. A nagy mű befejeztével ezek a szűkebb körű hatások még tágasabb hullámgyűrűkben terjednek tova. Most jönnek a publikációk, melyek hivatva vannak az országház művészi kincsét szélesebb rétegek tulajdonába bocsájtani, az általános érdeklődést felkelteni, s ezáltal tanúsággal és gyönyörködtetéssel szolgálni.

Az első kiadvány az új országház kész alkotásáról az, a melyet Csányi és Birchbauer tettek közzé. Művük tulajdonképpen fényképfelvételek gyűjteménye, melyhez kísérő szöveget is írtak részint az új országház gazdag művészi részleteinek szépségéről, részint arról az óriási munkafolyamatról, a mely Steindl Imre vezetésével oly sikeres befejezést nyert. Megmagyarázzák nekünk hogyan és miből keletkezett a nagy mű. 61.000 m³ beton, 550.000 darab faragott kő, 40.000.000 téglá, 28.368 mm. vas stb. stb. anyag-tömegből építették fel a palotát 18 ezer négyzetméternyi területen. S szakavatott kalauzaink oldalán látjuk, miként varázslódott át ez a rengeteg massa a magyar művészi tudás és szorgalom által a dekoratív művészetek múzeumává. Míg a szöveg ezekről világosít fel, addig a képek részleteiben mutatják be a befejezett alkotást. Azt látjuk itt, hogy az építészek, festők, szobrászok, bútorművészek, fémmunkások stb. hogyan dolgozták fel azt a hideg számokban is imponáló anyagot. Hogyan vált ez a legnagyobb szabású épületté, a mit valaha Magyarországon építettek.

Beszélhetnek a kritikusok. Az új országházban felhalmozott művészi érték a magyar művészet dicsősége. S ha meg is szidjuk, mint a saját gyereket, mégis mindenkor büszkék maradunk rá.

EISTER DER INNEN-KUNST cím alatt Alexander Koch, az agilis darmstadti kiadó gyűjteményes munkát ad ki, a melynek egyes mappái egy-egy művész munkáit foglalják magába. Eddig három 40×55 cm.-nyi lapokból álló mappa jelent meg, három

kiváló művész műveivel, melylyel a nevezett kiadónak egy tavalyi pályázatán egymással versenyre kelt. A pályázat egy gazdag maecenásnak házára s annak belső berendezésére szólt. Az első díjat Baillie Scott (London) nyerte el, ez a markáns egyéniségű, de a mellett minden ízében angol művész. Esménye az ősi angol parasztház; ennek motívumait finomítja, alakítja s ügyesen alkalmazza a modern ember hajlékához. Mappája tiz rendkívül finom színezésű aquarell-reprodukciót foglal magába. (Ára 25 márka.) Az újabb nagy hírnévre kapott glasgowi művésznek, Charles Rennie Mackintoschnak pályaművét látjuk a második tizennégy lapból álló füzetben. (Ára 25 márka.) Sajátságos, merész, a sablontól merőn eltérő eszméket foglal látható alakba az immár mindenfelé nagy érdeklődést keltő tervelő, a kinek munkássága irányt szabott a glasgowi iparművészetnek. A hangulat, a mely szobáin s termein nyilvánul, kissé hűvös ugyan, formáinak egyszerűsége a merevséggel határos és mégis megkap az interiórök nemes előkelő hatása. A harmadik művész, a bécsi Leopold Bauer főleg ötletes s célszerű alaprajzi beosztásával s a diszítés rendkívül takarékos alkalmazásával tűnik ki. (A 12 lap ára 20 márka.) A tervelésnél követett elveit a művész maga a következőképpen formulázta: „A legnagyobb művészet abba nyilvánul, ha jókor lemondunk a diszítés olcsó eszközeiről, természetesen, anélkül, hogy a művészi összhatást csorbítanók. A tér alakja, az ajtók és ablakok elhelyezése, az utóbbiak révén beszűrődő világosságnak miként való elosztása, a falak és bútorok színezése, — mindezek az elemek egymagukba véve művészietlen dolgok, de összbenyomásukban remekművet mutathatnak, a mely a maga befejezettségével, egyöntetűségével hat, s a melyből jótékony melegség s nyugodtság áradhat a belépőre.“

Az eddig megjelent három műből építészeink s bútortervezőink a gyakorlatban felhasználható sok jó ideát meríthetnek s ezért melegen ajánljuk azokat az érdekeltek figyelmébe. Megjegyezzük még, hogy a túlnyomóan színes lapok mindannyi valóban művészi becsű reprodukciók, melyek műtermek, építészeti irodák stb. falainak diszítésére is igen alkalmasak. A ki a három művet együttesen megrendeli, 10 márka kedvezményben részesül.

gk.